

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

18. juuli 2006*

Kohtuasjas C-119/04,

mille esemeks on EÜ artikli 228 alusel 4. märtsil 2004 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: E. Traversa ja L. Pignataro, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Itaalia Vabariik, esindaja I. M. Braguglia, keda abistas *avvocato dello Stato* M. Fiorilli, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas ja J. Malenovský, kohtunikud J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues (ettekandja), J. Klučka, U. Lõhmus ja E. Levits,

kohtujurist: M. Poiares Maduro,
kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 15. novembri 2005. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 26. jaanuari 2006. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma hagiavalduses Euroopa Kohtul:
  - tuvastada, et kuna Itaalia Vabariik ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid 26. juuni 2001. aasta otsuse kohtuasjas C-212/99: komisjon vs. Itaalia (EKL 2001, lk I-4923) täitmiseks, on ta rikkunud EÜ artiklist 228 tulenevaid kohustusi;

- mõista Itaalia Vabariigilt komisjoni Euroopa Ühenduse omavahendite arvele kandmiseks välja trahv summas 302 750 eurot eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Itaalia täitmiseks vajalike meetmete võtmisega viivitamise iga päeva eest alates käesoleva kohtuotsuse kuulutamisest kuni nimetatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Itaalia täitmiseni;

- mõista kohtukulud välja Itaalia Vabariigilt.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

- ² EÜ artikli 39 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Tagatakse töötajate liikumisvabadus ühenduse piires.”

- ³ EÜ artikli 39 lõike 2 järgi tähendab selline liikumisvabadus igasuguse kodakondsusel põhineva liikmesriikide töötajate diskrimineerimise kaotamist nii töölevõtmisel, töö tasustamisel kui ka muude töötingimuste puhul.

Siseriiklikud õigusnormid

4 Itaalia valitsus võttis 14. jaanuaril 2004 vastu dekreetseaduse nr 2, mis sisaldab kiireloomulisi meetmeid teatavate ülikoolide keelevaldkonna töötajate majanduslike tingimuste ja samaväärsete kvalifikatsioonide kohta (*Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana*, edaspidi „*GURI*”, nr 11, 15.1.2004, lk 4, edaspidi „dekreetseadus nr 2/2004”).

5 Dekreetseaduse nr 2/2004 artikli 1 lõige 1 sätestab:

„Kooskõlas Euroopa Kohtu 26. juuni 2001. aasta otsusega kohtuasjas C-212/99 tagatakse Basilicata, Milano, Palermo, Pisa ja Rooma „La Sapienza” ülikoolide ning Napoli Orientalistika Ülikooli [edaspidi „asjassepuutuvad ülikoolid”] keelevaldkonna töötajatele ehk endistele võõrkeele lektoritele [edaspidi „endised lektorid”] proportsionaalselt töötatud tundide arvuga ja lähtudes täistööajast, milleks on 500 tundi aastas, esimesest töölevõtmise kuupäevast alates samasugused majanduslikud tingimused nagu ajutistele teadustöötajatele, kui ei ole ette nähtud soodsamaid tingimusi; [...]”

6 2. märtsi 1987. aasta dekreetseaduse nr 57, mis muudeti 22. aprilli 1987. aasta dekreetseaduseks nr 158 (*GURI* nr 51, 3.3.1987), millega muudetakse Vabariigi Presidendi 11. juuli 1980. aasta dekreeidi nr 382 (*GURI* nr 209 regulaarne lisa, 31.7.1980) artiklit 32, artikli 1 kohaselt on maksimaalne õppetöö tundide arv teadustöötajatel täistööajaga töötamisel 350 tundi aastas ja osalise tööajaga töötamisel 200 tundi aastas. Osalise tööajaga teadustöötajatele makstakse palka kindla määra alusel, mis hõlmab 200 õppetöö tunni eest ja määramata tundide arvuga teadustöö eest makstavat töötasu.

- 7 Aastateks 1994–1997 sõlmitud ülikooli töötajate riikliku kollektiivlepingu (edaspidi „riiklik kollektiivleping”) artikkel 51 sätestas, et emakeelega tegelevate keelevaldkonna töötajate ja spetsialistide (edaspidi „keelevaldkonna töötajad ja spetsialistid”) tegelik töötundide arv on 500 tundi aastas. Sellest üldskeemist oli lubatud teha erandeid.

Kohtuotsus komisjon vs. Itaalia

- 8 Eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Itaalia resolutiivosa punktis 1 Euroopa Kohus otsustas:

„Kuna Itaalia Vabariik ei taganud endiste [...] lektorite, nüüd [...] keelevaldkonna töötajate ja spetsialistide omandatud õiguste tunnustamist, kuigi selline tunnustamine on kõigile siseriiklikele töötajatele tagatud, on Itaalia Vabariik rikkunud [EÜ artiklist 39] tulenevaid kohustusi.”

Kohtueelne menetlus

- 9 Komisjon tuletas 31. jaanuari 2002. aasta kirjaga Itaalia ametiasutustele meelde, et nad peavad täitma eespool viidatud kohtuotsusest komisjon vs. Itaalia tulenevad kohustused.

- 10 Itaalia ametiasutused vastasid sellele meeldetuletuskirjale 10. aprilli, 8. juuli ja 16. oktoobri 2002. aasta kirjadega, esitades komisjonile järgmise teabe:
- koopia 27. märtsi 2002. aasta kirjast, millega Itaalia haridus-, ülikooli- ja teadusminister kutsus asjassepuutuvaid ülikooli üles täitma eespool viidatud kohtuotsusest komisjon vs. Itaalia tulenevad kohustused 45 päeva jooksul;
  - teave selliste meetmete kohta, mida nimetatud ülikoolid olid võtnud „et tagada endiste [...] lektorite tööstaaži tunnustamine Euroopa Kohtu tehtud otsuse alusel”;
  - iga nimetatud ülikooli tehtud otsuste sisu ja tagajärgede kohta antud selgitused.
- 11 Pärast kõnealuse teabe edastamist küsis komisjon 11. detsembri 2002. aasta kirjas Itaalia ametiasutustelt selgitusi asjassepuutuvate ülikoolide rakendatud meetodite ja kriteeriumide kohta nende endiste lektorite palgatõusu arvutamiseks, kes kuulusid alates 1994. aastast uude keelevaldkonna töötajate ja spetsialistide gruppi.
- 12 Itaalia valitsus vastas sellele päringule 24. jaanuari 2003. aasta kirjaga, saates komisjonile riikliku kollektiivlepingu eelnõu, mis puudutas järgmist kaheaastast eelarveperioodi 2000–2001, mille avaliku sektori töölepingute üle läbirääkimiste eest vastutav valitsusasutus (ARAN) ja ülikoolide ametiühingute liidud allkirjastasid 18. detsembril 2002. See eelnõu sisaldas keelevaldkonna töötajatele ja spetsialistidele (endised lektorid) kohaldatavaid erieeskirju, et „täita Euroopa Kohtu 26. juuni 2001. aasta otsust C-212/99”.

- 13 Kuna komisjon leidis, et need meetmed ei tõenda rikkumise kõrvaldamist, esitas ta 30. aprillil 2003 Itaalia Vabariigile põhjendatud arvamuse, milles ta järeldas, et kuna Itaalia Vabariik ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Itaalia täitmiseks, on see liikmesriik rikkunud EÜ artiklist 39 tulenevaid kohustusi. Komisjon juhtis kõnealuse liikmesriigi tähelepanu asjaolule, et kui see kohtuvaidlus jõuab Euroopa Kohtusse, nõuab ta kohtult trahvi määramist. Lisaks nähti põhjendatud arvamuses ette, et Itaalia Vabariik on kohustatud võtma põhjendatud arvamuse järgmiseks vajalikud meetmed kahe kuu jooksul arvates selle teatavaks tegemisest.
- 14 Vastuseks põhjendatud arvamusele saatis Itaalia valitsus komisjonile mitmesuguseid dokumente, mille hulgas oli ka 16. juuni ja 12. novembri 2003. aasta kirjad, millega esitati komisjonile vastavalt 13. mail 2003 sõlmitud riikliku kollektiivlepingu lõplik versioon ja tehti teatavaks meetmed, mida pädevad ametiasutused kavatsesid lähitulevikus võtta. Nimetatud valitsus edastas 28. jaanuaril 2004 komisjonile dekreetseaduse nr 2/2004 koopia.
- 15 Kuna komisjon leidis, et Itaalia Vabariik ei ole eespool viidatud kohtuotsust komisjon *vs.* Itaalia täielikult täitnud, otsustas ta neil asjaoludel esitada käesoleva hagi.

Kohustuste rikkumine

Poolte argumendid

- 16 Komisjon märgib, et riikliku kollektiivlepingu lõpliku versiooni artikli 22 lõike 3 kohaselt „täidetakse Euroopa Kohtu 26. jaanuari 2001. aasta otsus kohtu-

asjas C-212/99 [...] edasiste läbirääkimiste käigus, koostades palgaastmestiku, milles võetakse arvesse [keelevaldkonna töötajate ja spetsialistide] kategooria eelnevat tööstaazi”. Komisjon leidis, et see lõplik versioon iseenesest ei identifitseeri töötajate kategooriat, kelle tööülesandeid võib pidada võrdväärseteks endiste lektorite tööülesannetega.

- 17 Lisaks väidab komisjon, et dekreetseadus nr 2/2004 võrdsustab endiste lektorite kategooria osalise töötajaga töötavate teadustöötajate kategooriaga. Samas aga peaks täistööajaga töötavat võorkeele lektorit kohtlema võrdväärsealt osalise tööajaga töötava teadustöötajaga, kui ebasoodsam kohtlemine ei ole põhjendatud saamata jäänud palga või vanaduspensionioigusega. Asjaolu, et endised lektorid saavad teatud kuupäevast alates palgatõusu, ei tähenda iseenesest, et kodakondsusel põhinev diskrimineerimine on kõrvaldatud.
- 18 Komisjon märgib, et Itaalia Vabariik ei ole tõendanud, et ülikoolid on täies ulatuses maksnud võlgnetava saamata jäänud palga ja palgatõusu ning sotsiaalkindlustusmaksetele vastavad summad, millele endistel lektoritel oli õigus tegelikult töötatud õppetöö tundide alusel.
- 19 Itaalia Vabariik on seisukohal, et võetud meetmeid tuleb hinnata lähtudes Itaalias rakendatavast töösuhete reguleerimise süsteemist, mis baseerub kollektiivläbirääkimistel.
- 20 Selle liikmesriigi kohaselt võeti dekreetseadus nr 2/2004 vastu just seetõttu, et kollektiivläbirääkimised ülikoolis olid lõppenud tulemuseta. Selleks kohustas dekreetseadus kohustused täitmata jätnud ülikoole endiste lektorite karjääri taastama, võttes nende töötasu aluseks osalise tööajaga töötavate teadustöötajate töötasu.

- 21 Itaalia ametiasutused väidavad, et sellise siseriiklike töötajate kategooria kasuks otsustamine on põhjendatud asjaoluga, et täistööajaga töötava teadustöötaja tööülesandeid ei ole võimalik võrdsustada endise lektori tööülesannetega.
- 22 Esiteks on teadustöötajate põhiülesanne tegelda teadusliku uurimisega, samas kui õppetöö on teadlaste tegevuses puhtalt kõrvalise ja marginaalse tähtsusega. Vastasel korral tähendaks see ülikooli teadustöötajate töötasu selle osa alaväärtustamist, mida makstakse teadusliku uurimise eest.
- 23 Teiseks tuleneb endiste lektorite ja osalise tööajaga töötavate teadustöötajate ametikohtade vaheline analoogia peamiselt asjaolust, et teadustöötajad ei ole tööandjaga ainuõiguslikus töösuhtes, mistõttu neil lubatud töötada ka vabakutselisena.
- 24 Neil asjaoludel on eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Itaalia täitmiseks Itaalia ametiasutuste seisukoha järgi üksnes vajalik, et asjassepuutuvate ülikoolide sõlmitud kollektiivlepingule lisatakse täiendav punkt, milles sätestatakse kriteeriumid, mis tagavad endiste lektorite varasemates töösuhetes omandatud õiguste säilitamise.

Euroopa Kohtu hinnang

- 25 Kõigepealt tuleb meenutada, et liikmesriik ei saa toetuda oma õiguskorras eksisteerivatele sätetele, valitsevale praktikale või olukorrale, et õigustada ühenduse õigusest tulenevate kohustuste mittejärgimist (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia, punkt 34, ja 9. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-195/02: komisjon *vs.* Hispaania, EKL 2004, lk I-7857, punkt 82).

- 26 Seega ei saa nõustuda Itaalia Vabariigi argumendiga, et endiste lektorite omandatud õiguste tunnustamisega seonduvat probleemi tuleb hinnata lähtudes Itaalias rakendatavast töösuhete reguleerimise süsteemist, mis baseerub kollektiivläbirääkimistel.
- 27 Peale selle on väljakujunenud kohtupraktika kohaselt EÜ artiklist 228 tulenevate kohustuste rikkumise hindamise aluseks võetavaks kuupäevaks nimetatud sätte alusel esitatud põhjendatud arvamuses ette nähtud tähtaja lõppemise kuupäev (vt 12. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-302/02: komisjon vs. Prantsusmaa, EKL 2005, lk I-6263, punkt 30, ja 14. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas C-177/04: komisjon vs. Prantsusmaa, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 20).
- 28 Käesolevas asjas on selge, et 30. aprilli 2003. aasta põhjendatud arvamuses ette nähtud tähtaja lõppemise kuupäeval ei olnud Itaalia Vabariik veel võtnud eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Itaalia täitmiseks kõiki vajalikke meetmeid.
- 29 Eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Itaalia punktides 21 ja 22 nähtub, et EÜ artiklis 39 sätestatud võrdse kohtlemise põhimõte nõuab, et kui varem tähtajalise töölepingu alusel töötanud endiste lektorite tööleping asendatakse tähtajatu lepinguga, siis säilitavad nad alates esimesest töölevõtmise kuupäevast kõik omandatud õigused. Selline tagatis avaldab mõju mitte ainult palgatõusule, vaid ka tööstaazile ja tööandja poolt tehtavatele sotsiaalkindlustusmaksetele.
- 30 Kohtutoimikust ilmneb, et Itaalia Vabariik on eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Itaalia täitmiseks võtnud esimeses staadiumis järgmised meetmed:

— 27. novembril 1999 allkirjastatud Milano ülikooli kollektiivleping keeleveldkonna töötajate ja spetsialistide kohta nägi ette, et nimetatud spetsialistide palga

määramisel võetakse arvesse nende töötamine võõrkeele lektoritena. Seejärel teatas nimetatud ülikool 7. mai 2002. aasta kirjas Itaalia valitsusele, et keelevaldkonna töötajate ja spetsialistide töötasu on tõstetud ning saamata jäänud palk on arvutatud maksimaalse töötundide arvu alusel, milleks 450 tundi aastas;

- Pisa ülikooli haldusdirektori 13. märtsi 2002. aasta otsusega ja rektori 10. mai 2002. aasta otsusega maksti endistele lektoritele saamata jäänud palk kolme tööstaaži järgu alusel;

- Rooma „La Sapienza” ülikooli haldusdirektori 17. mai 2002. aasta otsusega kinnitati, et endiste lektorite tööstaaži arvutamise aluseks võetakse 400 õppetöö tundi aastas;

- Palermo ülikool teatas 27. mai 2002. aasta kirjas, et ta kavatseb endiste lektorite töötasu ajakohastada väljatöötamisel oleva arvutusviisi alusel;

- Napoli Orientalistika Ülikooli rektori 20. mai 2002. aasta otsusega maksti keelevaldkonna töötajatele ja spetsialistidele saamata jäänud palk, mille arvutamisel võeti aluseks 318 õppetöö tundi aastas;

- Basilicata ülikooli haldusdirektori 22. mai 2002. aasta otsuse kohaselt määrati keelevaldkonna töötajate ja spetsialistide tööstaaž viie järgu ja aastase 400-tunnilise õppetöö tundide arvu alusel.

- 31 Neid meetmeid ei saa pidada eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Itaalia täitmiseks piisavaks ega ammendavaks ning Itaalia valitsus ei ole ka ise neid sellistena käsitlenud.
- 32 Seega vaatamata käesoleva otsuse punktis 30 toodud meetmetele, tuleb järeldada, et rikkumist ei olnud põhjendatud arvamuses ette nähtud tähtaja lõppemise kuupäevaks kõrvaldatud.
- 33 Kuna komisjon on nõudnud Itaalia Vabariigile trahvi määramist, tuleb tuvastada ka see, kas etteheidetav rikkumine kestis ajani, mil Euroopa Kohus hakkas asjaolusid uurima (vt eespool viidatud 12. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas komisjon vs. Prantsusmaa, punkt 31, ja 14. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas komisjon vs. Prantsusmaa, punkt 21).
- 34 Itaalia Vabariik võttis 14. jaanuaril 2004 vastu dekreetseaduse nr 2/2004, mille eesmärk oli kehtestada õiguslik ja majanduslik raamistik selleks, et kõik asjassepuutuvad ülikoolid saaksid lõpuks täpselt taastada endiste lektorite karjääri.
- 35 Dekreetseadusega nr 2/2004 kehtestatud õigusliku raamistiku aluseks on kaks põhimõtet, mis soodsamate tingimuste puudumisel näevad ette järgmist:

— taastatakse endiste lektorite karjäär, võttes nende töötasu aluseks osalise tööajaga töötavate teadustöötajate töötasu;

- endistele lektoritele makstakse töötasu proportsionaalselt töötatud tundide arvuga ja lähtudes asjaolust, et täistööajale vastab 500 õppetöö tundi aastas.

³⁶ Kriteeriumina seatud 500 tundi aastas põhineb keelevaldkonna töötajate ja spetsialistide (endised lektorid) töötundide arvul, mis on riiklikus kollektiivlepingus aastateks 1994–1997 ette nähtud. Tegemist on objektiivse kriteeriumiga, mis aitab selgitada probleeme, mis tulenevad endiste lektorite senise karjääri ükshaaval hindamisest. Sellega seoses piisab kui meenutada, et kõik ülikoolid ei tõendanud, et neil on kollektiivleping, mis sätestab endiste lektorite karjääri täpseks taastamiseks vajalikud kriteeriumid.

³⁷ Mis puudutab siseriiklike töötajate kategooriana osalise ajaga töötavate teadustöötajate kasuks otsustamist endiste lektorite karjääri ennistamisel, siis tuleb tõdeda, et selline valik on siseriiklike ametiasutuste pädevuses. Eespool viidatud kohtuotsusest komisjon *vs.* Itaalia ei nähtu, et Itaalia Vabariik oli kohustatud identifitseerima endiste lektoritega võrdväärse töötajate kategooria ja kohtlema endisi lektoreid täpselt samamoodi nagu nimetatud töötajate kategooriat.

³⁸ Eeltoodule tuginedes ei ole Euroopa Kohtul võimalik komisjoni esitatud tõendite alusel tuvastada, kas käesoleva otsuse punktides 36 ja 37 toodud kriteeriumid on ebapiisavad, kuivõrd näib, et nende kriteeriumide rakendamine ei takista teatavatel juhtudel endiste lektorite karjääri ennistamist soodsamatel tingimustel.

- 39 Seega ei saa öelda, et dekreetseadus nr 2/2004 kehtestas ebapiisava õigusliku raamistiku selleks, et kõik asjassepuutuvad ülikoolid saaksid endiste lektorite karjääri täpselt taastada.
- 40 Jääb veel kindlaks teha, kas nende meetmetega, mis asjassepuutuvad ülikoolid pärast dekreetseaduse nr 2/2004 vastuvõtmist rakendasid, saavutati taotletud tulemus.
- 41 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab komisjon käesolevas menetluses esitama Euroopa Kohtule vajalikud andmed otsustamiseks, millises ulatuses on liikmesriik täitnud rikkumise tuvastanud kohtuotsust (4. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-387/97: komisjon vs. Kreeka, EKL 2000, lk I-5047, punkt 73). Kuna komisjon esitas lisaks piisavalt tõendeid rikkumise püsimise kohta, on asjaomase liikmesriigi ülesanne esitatud andmed ja nende tagajärjed sisuliselt ja üksikasjalikult vaidlustada (eespool viidatud 12. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas komisjon vs. Prantsusmaa, punkt 56).
- 42 Tuleb märkida, et lisaks asjassepuutuvate ülikoolide väidetele, millega kinnitati endiste lektorite omandatud õiguste täielikku tunnustamist, esitas Itaalia valitsus üksikasjalikud tabelid selle kohta, kuidas iga mainitud ülikool on seda tunnustamist rakendanud.
- 43 Samas tuleb lisada, et toimikus olevad maksetõendid esitasid ülikoolid, mitte aga maksesaajad, ning Napoli Orientalistika Ülikooli puhul oli makseajaks määratud kuupäev, mis jääb nimetatud tõendi koostamisele järgnevasse kuusse (oktoober 2004).

44 Euroopa Kohtule esitatud andmed ei sea siiski käesoleva otsuse punktis 42 toodud teavet kahtluse alla.

45 Neil asjaoludel ei ole Euroopa Kohtul piisavalt tõendeid järeldamiseks, et kuupäeval, mil kohus asjaolusid uuris, kestis kohustuste rikkumine edasi.

46 Seega ei ole trahvi määramine põhjendatud.

47 Eeltoodud kaalutlustel kohus leiab, et kuna Itaalia Vabariik ei taganud põhjendatud arvamuses ette nähtud tähtaja lõppemise kuupäeval endiste lektorite, nüüd keelevaldkonna töötajate ja spetsialistide õiguste tunnustamist, kuigi selline tunnustamine on tagatud kõigile selle riigi kodanikest töötajatele, siis ei ole Itaalia Vabariik võtnud kõiki vajalikke meetmeid eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Itaalia täitmiseks ja on seega rikkunud EÜ artiklist 228 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

48 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on Itaalia Vabariigilt kohtukulude hüvitamist nõudnud ja liikmesriigi rikkumine on tuvastatud, tuleb kohtukulud välja mõista temalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Kuna Itaalia Vabariik ei taganud põhjendatud arvamuses ette nähtud tähtaja lõppemise kuupäeval endiste võõrkeele lektorite, nüüd emakeelega tegelevate keelevaldkonna töötajate ja spetsialistide õiguste tunnustamist, kuigi selline tunnustamine on tagatud kõigile selle riigi kodanikest töötajatele, siis ei ole Itaalia Vabariik võtnud kõiki vajalikke meetmeid 26. juuni 2001. aasta otsuse kohtuasjas C-212/99: komisjon vs. Itaalia täitmiseks ja on seega rikkunud EÜ artiklist 228 tulenevaid kohustusi.**
- 2. Jätta ülejäänud osas hagi rahuldamata.**
- 3. Mõista kohtukulud välja Itaalia Vabariigilt.**

Allkirjad